

AZ OLVASÁS ÉS AZ EST CSÖNDJE (42. fejezet)

A modern világ embere nehezen viseli el a csendet. A szünet nélkül zaj szüksége alighanem a belső béke, a szellemi-lelki értékek hiányára enged következtetni. Tény, hogy gyakran már többretegű hangeffektusok szólnak egy időben. A szöveges információk alá 'háttérzenét' kevernek. Utcán, üzletben, munkahelyen; gépkocsiban, váróteremben, műtőben; nem is szólva a szórakozóhelyekről. *Horror silentii*: rettegés a csöndtől. Csak meg ne halljam a halk belső hangot.

Az oblátus természetesen nem követheti szó szerint a kolostori előírásokat, de azért az est csöndjéről szóló fejezet adhat számunkra is megszívlelendő tanácsokat. A *Regula* 6. fejezete *A hallgatás* címet viseli, és szavaink minőségéről szól elsősorban. A 42. fejezetben a teljes *csönd igénye* jelentkezik. Ez borul a monostorra az esti ima után, és tart a hajnali istendicséretig. De távolról sem valami üres, süket csöndről van szó. Figyeljük meg: a fejezet kétharmada nem a hallgatásról, hanem *az olvasásról* szól. Értékes gondolatokat kap a szerzetes, amelyek akadálytalanul visszhangozhatnak, érlelődhetnek – tudatosan, vagy akár tudat alatt – az éjszaka csöndjében. Olvasás, ima, lelkiismeret vizsgálat, aztán a nyugodt pihenés, regenerálódás. Megkockáztatom, hogy még sokkal szükségesebb a 'világ' zajai, rohanása, kavargása közepett, mint a viszonylag békés kolostori falak között.

Hogy az *olvasásra nevelés* mit jelentett a 6. század első felében, aztán milyen termékeny hatással volt a bencés monostorok révén az európai kultúrára, abba belegondolni szinte szédítő. De számunkra is van gyakorlati mondanivalója ennek a fejezetnek. Szent Benedek finom érzékkel különböztet még a szentírási könyvek között is. A *Bibliának* minden üzenetét ismernünk kell, mivel azonban az ószövetségi történet könyvei őszintén föltárják az eltévelyedéseket és a súlyos bűnöket is, egyesek számára káros lehet éppen ilyen gondolatokkal fantáziálni a pihenés idején. Nagyon megszívlelendő gondolat, hiszen már nem ritka, iniciálékkal ékes kéziratos kódexekből olvasnak föl a közösségnek, hanem a nyomtatott ismeretterjesztő irodalmon túl a rádió, a televízió, a videó, az internet árasztja otthonunkba a látni- és hallgatnivalót. Csak győzzük. Mennyire szükséges szelektálnunk, rostálnunk, mérlegelnünk! A valóban értékes aranyzemcsét mérhetetlen iszaptömegből kell kimentenünk.

A csendhallgatás, az összeszedettség nélkülözhetetlen voltáról szóló sorok még egy *jellegetesen bencés vonást* is hangsúlyoznak. Igen, komolyan törekednünk kell a lélek éltető csendjének biztosítására. „*Kivéve, ha...*”. A keresztény ember, a bencés oblátus Istenen kívül nem ismer más abszolút kategóriát. De még a kolostori szilencium alól is lehet kivétel. A szeretet, az engedelmesség fölötté áll ennek az általános előírásnak. A beszűkült merevség, a mérlegelésnek eleve kizárása nem egyeztethető össze Szent Benedek szellemével. Ha az Ő nyomában akarjuk az Istenhez vezető utat járni, akkor törekednünk kell ennek a finom érzéknek, a lelki intelligenciának elsajátítására.